

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ім. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІКРОБІОЛОГІВ,
ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛОТНОГО»
ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ДЕРЖАВНА САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЇ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОЇ
СЛУЖБИ м. КИЄВА

Науково-практична конференція

**«Інфекційні хвороби сучасності: етіологія,
епідеміологія, діагностика, лікування,
профілактика, біологічна безпека»,
присвячена щорічним «Читанням» пам'яті
академіка Л.В. Громашевського**

Матеріали конференції

(15–16 жовтня 2015 року)

м. Київ
2015 р.

ПРОГРАМА
науково-практичної конференції

**«Інфекційні хвороби сучасності: етіологія, епідеміологія,
діагностика, лікування, профілактика, біологічна безпека»,
присвяченої щорічним «Читанням» пам'яті академіка
Л.В. Громашевського**

**Реєстрація учасників:
15 – 16 жовтня 2015 року
з 9.00 до 10.00**

в Актовій залі ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В. Громашевського НАМН України»
м. Київ, вул. М. Амосова, 5

Проїзд:
станція метро «Олімпійська»,
далі тролейбус №40 до зупинки «Грінченко»,
або із Залізничного вокзалу маршрутним таксі №198
до кінцевої зупинки «Інститут Амосова»

Телефони для довідок:
(067) 240-34-91, (097) 376-65-83

Відкриття конференції:
15 жовтня 2015 року о 10.00

Т.А. Романенко ¹, І.П. Колеснікова ², О.Р. Романенко ¹, А.А. Шульга ¹
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОФІЛАКТИКИ КАШЛЮКУ АаКДП-вакциною

¹Харківський національний медичний університет, м. Харків

²Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Актуальність. Впровадження для профілактики кашлюку вакцин з ацелюлярним кашлюковим компонентом (АаКДП) поставило питання оцінки безпечності та ефективності цього заходу. Низький рівень реактогенності АаКДП був достовірно підтверджений як закордонними, так і вітчизняними дослідниками. Однак питання про повноцінність протикашлюкового захисту у відповідь на АаКДП, показники епідеміологічної, імунологічної, клінічної ефективності, вплив АаКДП на мікробний пейзаж збудників роду *Bordetella* і до теперішнього часу залишаються не до кінця визначеними.

Мета роботи – оцінити зміни епідемічного процесу кашлюкової інфекції під впливом вакцинопрофілактики кашлюку ацелюлярною вакциною.

Методи дослідження. Використані епідеміологічний, імунологічний, клінічний, мікробіологічний, статистичний методи.

Отримані результати. Ретроспективний епідеміологічний аналіз захворюваності на кашлюк в Україні показав, що після запровадження у 2006 р. до Національного календаря щеплень АаКДП відбулося зниження захворюваності серед дітей до 14 років у 2,4 рази. У перші роки використання АаКДП серед дітей віком 3-6 років захворюваність нещеплених була вищою ніж щеплених у 18,9 рази, дітей 7-14 років – у 3,2 рази, що не відрізнялося від аналогічних показників у період до впровадження АаКДП, адже дітей цих вікових груп щепили за віком ще цільноклітинною кашлюковою вакциною (АКДП). Серед дітей віком 0-2 роки (які щепилися за календарем 2006 року) імунізовані хворіли на кашлюк у 89,8 рази рідше за нещеплених. Індекс епідеміологічної ефективності вакцинопрофілактики у цій віковій групі після запровадження АаКДП був у 1,63 рази вищим, порівняно з періодом, коли щепилися лише АКДП.

На екосистемному рівні вивчали напруженість протикашлюкового імунітету в популяції дітей та фактори, що на нього впливають. Методом побудови логістичних багаточинних моделей регресії підтверджено, що частота виявлення специфічних антитіл залежала від типу вакцинного препарату. Якщо діти отримували АаКДП, то мали вищий рівень імунітету, ніж щеплені АКДП (серонегативних 40,3% і 75,0% відповідно, надійно захищених 38,7% і 14,1%). При використанні АаКДП ризик продукції недостатнього рівня імунітету знижувався з відношенням шансів 0,52 (95% ВІ: 0,28-0,95).

Статистично підтверджено, що тяжкість клінічного перебігу кашлюку залежить від щепного статусу хворого. У захворілих, які не отримували раніше щеплень, частота нападів спазматичного кашлю та апное була вищою порівняно зі щепленими захворілими цього ж віку. Індекс клінічної тяжкості серед нещеплених у 2,2 рази перевищував такий у раніше щеплених захворілих (1,3 та 0,6 відповідно). Встановлено, що останнім часом, коли застосовується АаКДП, зменшилася клінічна тяжкість кашлюку, відсоток тяжких форм знизився з 38,3 до 22,2%, що побічно свідчить про клінічну ефективність ацелюлярної кашлюкової вакцини.

Вивчення поширеності збудників кашлюку та розрахунок показників рангової ко-